

Većina građana za EU ali i saradnju sa Rusijom, žele preciziranje politike neutralnosti

Datum
mar. '17.
08.

Rezultati istraživanja Beogradskog centra za bezbednosnu politiku pokazuju da je Srbija duboko polarizovano društvo i da je potrebno definisanje koncepta neutralnosti, kao i sveobuhvatna javna rasprava o Strategiji nacionalne bezbednosti, istaknuto je na konferenciji održanoj 8. marta 2017. godine u Beogradu.

Na skupu je predstavljeno istraživanje BCBP „**Stavovi građana o spoljnoj politici Srbije**“ koje ukazuje da je većina od 1.400 anketiranih za članstvo u Evropskoj uniji, ali i zadovoljna postojećom saradnjom sa Rusijom i protiv članstva u NATO.

„Dominantan faktor podela je politička orijentacija. Po svim pitanjima su pristalice radikala, DSS i Dveri prosuski, antinatovski i mnogo kritičniji prema EU. Najdoslednije za EU i donekle NATO su

---

pristalice LDP i DS, dok su glasači SNS i SPS podeljeni po mnogim pitanjima“, naglasila je direktorka BCBP Sonja Stojanović Gajić.

Pod dele su najprimetnije u analiziranju stavova o politici neutralnosti, a većina ipak jeste za neki oblik vojne neutralnosti, istakla je ona. Najbrojnija grupa ispitanika smatra da treba zadržati politiku neutralnosti ali da se mora precizirati šta se pod njom podrazumeva, a petina je zadovoljna sadašnjim oblikom vojne neutralnosti, navela je Stojanović Gajić.

Neznatno je više onih koji su za angažman Srbije van svojih granica na rešavanju bezbednosnih problema nego li onih koji su protiv, ali skoro polovina građana ne zna u kojim delovima sveta Srbija treba da se angažuje, a stavka troškova mirovnih operacija se nameće kao najvažnija kod 35 odsto ispitanika, pokazuju nalazi istaživanja javnog mnjenja.

„Potrebno je otvoriti dijalog o Strategiji nacionalne bezbednosti i uključiti predstavnike svih političkih opcija, građanskog društva, stručne zajednice i zainteresovane građane. Treba videti koje su opcije politike neutralnosti i dokle kompatibilne sa pristupanjem EU i bolje upoznati građane sa koristima i troškovima angažmana van granica Srbije“, istakla je direktorka BCBP.

Žele u EU, zadovoljni Rusijom, protive se NATO

Skoro polovina građana smatra da je trenutni nivo političke saradnje sa Rusijom odgovarajuć, trećina želi integraciju Srbije u Evroazijsku uniju, petina je protiv, a većina nema stav po tom pitanju, saopštila je Stojanović Gajić. Većina građana nema stav po pitanju Krima i smatra da Srbija treba da ostane neutralna u

---

vezi sa sukobom u Ukrajini, istakla je ona.

Više od polovine ispitanika smatra da Srbija nikada neće ući u NATO, a na referedumu bi 64 odsto glasalo protiv, a samo devet odsto za, što je minimum podrške u proteklih desetak godina, navela je Stojanović Gajić.

„Važno je napomenuti da pad podrške članstvu u NATO nije prouzrokovao rast suprotnog stanovišta. To nam ukazuje da se deo podržavalaca članstva u NATO prelio u neodlučne, a ne u protivnike“, naglasila je direktorka BCBP.

Glavna novina je pad podrške članstvu u Evropskoj uniji, iako je još uvek više građana za nego li protiv. Ako bi uslov za članstvo bilo priznavanje nezavisnosti Kosova, samo 13 odsto bi podržalo takvu odluku.

„Posebno zabrinjava činjenica da među mladima sada ima više protivnika ulasku u EU nego pristalica. Polovina građana kaže da bi im bilo svejedno ako EU prestane da postoji. Oko dve petine građana misli da Srbija nikada neće ući u EU, svega jedna petina ocenjuje da ćemo postati deo EU za pet do 10 godina, a 12 odsto građana Srbiju u EU vidi tek za jednu deceniju“, saopštila je Stojanović Gajić.

Nemačka i EU najuspešnije demokratije

Uticaj Nemačke, Kine i Rusije na Srbiju je percipiran kao pozitivan, dok se uticaj EU i SAD pretežno smatra negativnim, naveo je istraživač BCBP Miloš Popović. Građani ocenjuju SAD kao najuspešnije ekonomsko-političku silu, ali i pri vrhu u domenu vojne moći i primene novih tehnologija. Rusiju vide kao vodeću vojnu silu i pri vrhu po političkoj moći, Nemačka je najbolja po kredibilitnosti investitora i zajedno sa EU najuspešnija u domenu demokratije, vladavine prava i ljudskih prava, a Kina se vidi kao lider u novim tehnologijama i pri vrhu po ekonomskoj moći.

„Vojna snaga je ono što je ruska meka moć i građani ocenjuju da bi savez sa Rusijom dobro uticao na bezbednost Srbije. Po mišljenju građana, ulazak u EU bi bio dobar za privlačenje stranih investicija, zaposlenost i imidž u svetu“, istakao je Popović.

Na skupu je predstavljena i analiza istraživačkog tima Centra za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA) na temu medijskog izveštavanja o EU, Rusiji i SAD. Veliki uticaj na stavove građana imaju i mediji, zaključila je Tamara Skrozza, novinarka nedeljnika Vreme i urednica istraživanja.

„Iako je najviše neutralnih sadržaja, koji koriste više izvora, 30 odsto u proseku, jasna je dominacija pro-ruskih ideja kojih ima koliko i pro-američih i pro-EU zajedno. Zvanična politika Srbije je pro-evropska i očekivalo bi se makar od medija koji važe za pro-vladine da budu i pro-evropski a mi tu imamo jedan prilično bizaran slučaj da su mediji koji u najvećoj meri podržavaju Vladu Srbije zapravo u najvećoj mogućoj meri promovisu pro-ruske sadržaje“, istakla je Skrozza.

Konferencija je deo projekta „Obnovljena i unapređena saradnja između BCBP, regionalnih partnera i Norveškog instituta za međunarodne odnose“, finansiranog od strane Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Norveške.